

den er et sørgeligt Blad i Højres sidste Historie, at den vidner om, hvorledes, som jeg begyndte med at sige, de provisoriske Tilstande demoraliserede Retsbevidstheden hos dem, der vare Udøvere af Provisorierne.

Martin Madsen: Da den foreliggende Sag om Invalidefondens Ophævelse var til 1ste Behandling, udtalte jeg, at det var en af de Ting, man fra alle Sider kunde se med Tilfredshed, da denne Fond hørte til det gamle Skuffesystem, som man ikke havde nogen som helst Brug for, idet det kun var Omsvøb helt igennem. Jeg gjorde ved samme Lejlighed opmærksom paa enkelte andre Ting, som fandtes i Systemet af denne Art, og som det vilde være en Opgave for Finansministeren ogsaa at søge ændrede i Fortsættelse af dette Arbejde. Lovforslaget indstilles jo nu ogsaa uden nogen som helst Kommentar til Vedtagelse, og der har jo været almindelig Enighed om Betimeligheden og Rigtigheden af det af Ministeren fremsatte Forslag. Men naar dette har været Tilfældet, maa det noget forbavse, at man har fundet Anledning til en saa uhyre lang Betænkning som egentlig slet ikke vedkommer denne Sag. Om denne Betænkning vil jeg sige, at det er en Kritik af Centralkomiteen selv, og at Centralkomiteen paa en Del Punkter ikke lader sig forsvare, er en Sag for sig og vedkommer ikke i mindste Maade Rigsdagen. Og jeg skønner ikke, med hvilken Ret den overhovedet har blandet sig i denne Sag. Jeg kunde tænke mig Muligheden af, at man, efter hvad der er foregaaet, kunde ønske, at disse Midler kom ind under en bedre Kontrol og mere frem for Offentligheden. Jeg kunde, hvis Socialdemokraterne ville give mig Tid til at tale, tænke mig, at dette kunde være Formaålet med denne Betænkning. Men det er lige saa sikkert, at hvis man skal opnaa noget i den Retning, kan det kun opnaas ad Frivillighedens Vej, og det forekommer mig ikke just at være Vejen dertil at skrive en Betænkning, der indeholder en hel Del direkte Sigtelser og Æresfornærmelser og enkelte Fejlagtheder paa flere Punkter overfor dygtige og højt ansete Forretningsmænd. Disse Ting mener jeg mig i hvert Fald berettiget til at paatale, og selve Centralkomiteens Virksomhed ligger ogsaa uden for det, jeg skal behandle. Jeg mener derfor, at denne Betænkning er noget forfejlet, og jeg kunde ikke have fundet paa at underskrive den, hvis jeg havde været Medlem af vedkommende Udvalg: jeg skal

kortelig begrunde hvorfor. For det første er der givet en hel Del positive Oplysninger, som Ordføreren med betydeligt Arbejde har skaffet sig, og dog er der en Oplysning, som jeg kunde have ønsket, nemlig en Oplysning om, hvor stor Centralkomiteens Midler, Fonden var — det kunde maaske nok have nogen Interesse — en saadan findes ikke i Betænkningen. Men jeg skal for Resten senere oplyse herom. Jeg er, som sagt, principmæssigt mod den Form og det Indhold, som man har valgt for denne Betænkning. Hvad Formaålet angaar er der nemlig det at bemærke, som jeg alt har sagt, at jeg ikke skønner, at man har nogen Berettigelse til hele denne Indblanding i denne Sag. Udvalget skriver selv i Begyndelsen af sin Betænkning, at disse Midler fuldstændig ere unddragne Finansministerens og Statsrevisionens Kontrol, og det er rigtigt. Men deraf følger rigtignok ogsaa, at de ere unddragne Finansudvalgets Kontrol. Finansudvalget er nu en Gang ikke et saadant Velfærdsudvalg i dette Land, at det kan rode sig ind i saavel Institutioners som privates Forhold, og hvis det gør det, skal det i hvert Fald være ret forsigtigt med Maaden, hvorpaa det gør det, og her synes jeg ikke, at det har været tilstrækkelig forsigtigt. Selv om Hensigten kan være saare god og paa mange Maader ønskelig, saa er det noget for sig. Jeg har vist alt bemærket, at jeg maa gaa ud fra, at Hensigten har været at faa en Art af Kontrol eller Del i en Kontrol — eller hvorledes man nu har tænkt sig det — maaske endog at faa Midlerne sat ind under Statens Kontrol. For saa vidt dette er Motivet, kunde jeg for mit Vedkommende ogsaa meget vel have ønsket, at man havde gjort energiske Forsøg i saa Henseende. Men jeg tror rigtignok, at man havde opnaaet mere i denne Henseende, naar man ikke havde valgt den Form og det Indhold, som Udvalget har fundet rigtig her.

Naar man læser Betænkningen, faar man en stærk Fornemmelse af, at det har drejet sig om en agitatorisk, og som det blev udtalt før, en Fortsættelse af en Forfølgelse af en bestemt Mand. Ogsaa dette mener jeg, man hellere burde have ladet ligge udenfor for selve Sagens Skyld. Men det, jeg særlig vil fremhæve, er enkelte af Punkterne i Betænkningen. Der staar saaledes Tillæg B. Sp. 839—40: „Hvorvidt Centralkomiteens Bestyrelse ved at yde dette Laan har taget andre Hensyn end de rent forretningsmæssige, og om det ogsaa kun var forretningsmæssige